

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІКА І ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ»
для студентів

спеціальностей	111 Математика 122 Комп'ютерні науки
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньо-професійних програм	111.00.01 Математика 122.00.01 Інформатика

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 3119/25
Начальник відділу моніторингу якості освіти
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)
«25» 20 2025 р.

Київ – 2025

Розробник:

Леонтєва Інна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладач:

Леонтєва Інна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри освітології та психолого-педагогічних наук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри освітології та психолого-педагогічних наук

Протокол від 04 вересня 2025 року № 1

Завідувач кафедри (Людмила ХОРУЖА)

Робочу програму погоджено з гарантами освітньо-професійних програм:

111.00.01 Математика (Марія АСТАФ'ЄВА)

122.00.01 Інформатика _____ (Світлана РЗАЄВА)

Робочу програму перевірено

04.02.2026 р.

Заступник декана (Леся КУЗЕМКО)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання		
	денна		заочна
<i>«Педагогіка і технології навчання»</i>			
Вид дисципліни	вибіркова		
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська		
Загальний обсяг кредитів/годин	6/180		-
Курс	II		-
Семестр	3	4	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	3		
Обсяг кредитів	4	2	-
Обсяг годин, в тому числі:	120	60	-
Аудиторні	56	28	-
Модульний контроль	8	4	-
Самостійна робота	41	13	-
Семестровий контроль	30		-
Форма семестрового контролю	іспит		-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу – забезпечити теоретичну і практичну підготовку студентів до виконання функціональних обов'язків вчителя інформатики/математики в закладах загальної середньої освіти України, тренера гуртків, факультативів; викладача спеціалізованих курсів корпоративних академій; створити умови, наближені до практичної професійної діяльності; забезпечити творчий розвиток особистості студента.

Завдання навчальної дисципліни спрямовані на формування у студентів загальних і додаткових спеціальних компетентностей:

для ОПП 111.00.01 Математика

ЗК-2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК-3 Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності

ЗК-4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-7 Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК-8 Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел

ЗК-9 Здатність приймати обґрунтовані рішення

ЗК-10 Здатність працювати в команді

ЗК-11 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань)

ЗК-12 Здатність працювати автономно

ЗК-13 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків

ДСК 1 Здатність використовувати знання з психології, педагогіки, математичних, інформатичних дисциплін, методики навчання математики, українознавчих та світоглядних дисциплін для забезпечення належного рівня викладання відповідно до діючих навчальних програм, дотримуючись вимог Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти

ДСК 2 Здатність моделювати та організовувати процес навчання; спроможність обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів, в тому числі учнів із особливими потребами, проектувати та створювати власні навчальні продукти й ресурси; впроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід.

ДСК 3 Здатність виховувати пізнавальну самостійність кожного учня, дотримуватися певного методологічного підходу до дослідження та аналізу особистості, формувати освічену особистість, підготовлену до активної трудової діяльності в умовах високотехнологічного суспільства, активного та відповідального громадянина.

для ОПП 122.00.01 Інформатика

ЗК 4 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6 Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 13 Здатність діяти на основі етичних міркувань.

СК 6 Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв'язування системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризику.

ДСК 1 Здатність використовувати знання з психології, педагогіки, математичних, інформатичних дисциплін, методики навчання інформатики, українознавчих та світоглядних дисциплін для забезпечення належного рівня викладання відповідно до діючих навчальних програм, дотримуючись вимог Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти

ДСК 2 Здатність моделювати та організовувати процес навчання інформатики; спроможність обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів, в тому числі учнів із особливими потребами, проектувати та створювати власні навчальні продукти й ресурси; впроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід.

ДСК 3 Здатність виховувати пізнавальну самостійність кожного учня, дотримуватися певного методологічного підходу до дослідження та аналізу особистості, формувати освічену особистість, підготовлену до активної трудової діяльності в умовах високотехнологічного суспільства, активного та відповідального громадянина.

3. Результати навчання за дисципліною

Навчальна дисципліна забезпечує оволодіння такими результатами навчання:

для ОПП 111.00.01 Математика

РН-2 Розуміти правові, етичні та психологічні аспекти професійної діяльності.

РН-25 Дотримуватися норм здорового способу життя, використовувати різні види та форми рухової активності, контролювати свій фізичний та психічний стан.

ДРН-3 Уміти планувати, організувати і проводити позакласну роботу, предметні гуртки, шкільні предметні олімпіади, виховну роботу з учнями із врахуванням їх вікових, фізіологічних та психологічних особливостей, провадити успішну комунікацію з батьками.

для ОПП 122.00.01 Інформатика

ПРН 18 здатність усно і письмово спілкуватися рідною та іноземною мовами з професійних питань, зокрема, представити комплексну інформацію, викласти ідею, пояснити суть проблеми (задачі), спосіб розв'язання та результат: читати спеціальну літературу іноземною мовою, знаходити, аналізувати та використовувати інформацію з різних джерел

ПРН 19 дотримуватися норм здорового способу життя, досягати результатів, контролювати свій фізичний та психічний стан.

ДПР 3 Уміти планувати, організувати і проводити позакласну роботу, предметні гуртки, шкільні предметні олімпіади, виховну роботу з учнями із врахуванням їх вікових, фізіологічних та психологічних особливостей, провадити успішну комунікацію з батьками.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Модульний контроль
		Аудиторна:			Самостійна робота		
		Лекції	Практичні	Семинари			
III семестр							
Змістовий модуль I. Основи педагогічних знань							
Педагогіка як наука. Основні категорії педагогічної науки. Освітні дослідження. Методи науково-педагогічних досліджень.	10	2	2	2	4		
Розвиток особистості як педагогічна проблема. Цілісний педагогічний процес – основний фактор всебічного розвитку особистості дитини.	10	2	2	2	4		
Особистість педагога та її вплив на формування особистості учня. Вікові та індивідуальні особливості розвитку школярів, їх врахування педагогами.	10	2	2	2	4		
Модульний контроль 1,2	4					4	
Разом	34	6	6	6	12	4	
Змістовий модуль II. Основи теорії виховання та навчання							
Освітній процес як складова цілісного педагогічного процесу. Види і сучасні концепції навчання. Державний стандарт базової середньої освіти.	12	4	2	2	4		
Закономірності, принципи і правила навчання. Методи і засоби навчання в школі. Форми організації навчального процесу в школі. Активні форми організації навчання	13	4	2	2	5		
Діагностика й оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Перевірка й оцінка знань учнів. Компетентність як показник якості освіти.	11	2	2	2	5		
Сутність, закономірності, принципи процесу виховання. Зміст та напрями виховання особистості школярів	11	2	2	2	5		
Загальні методи, засоби і форми процесу виховання. Оптимальний вибір методів і засобів виховання у практиці роботи педагога.	11	4	2		5		
Сутність та принципи превентивної педагогічної діяльності, попередження шкільного булінгу. Профорієнтаційна робота зі школярами	9	2		2	5		
Модульний контроль 3,4	4					4	
Разом	71	18	10	10	29	4	
Підготовка та проходження контрольних заходів	15						
Усього за семестр	120	24	16	16	41	8	
IV семестр							
Змістовий модуль III. Технології навчання							
Технологічний підхід в освіті. Педагогічні технології у базовій середній освіті	6	2		2	2		
Технології інтерактивного навчання	8	4	2		2		
Технології ігрового навчання	8	4	2		2		
Технології проєктного навчання	6	2	2		2		
Інформаційно-комунікаційні та віртуальні технології навчання	6	2		2	2		
Модульний контроль 5,6	4					4	
Разом	38	14	6	4	10	4	
Змістовий модуль IV. Управління освітою в Україні							
Загальні основи управління. Принципи управління освітою і закладом освіти. Система загальної середньої освіти та її нормативно-правове забезпечення. Підвищення кваліфікації та сертифікація педагогічних працівників.	7	2		2	3		

	Разом	7	2		2	3	
Підготовка та проходження контрольних заходів		15					
Усього за семестр		60	16	6	6	13	
Усього за курс		180	40	22	22	54	12

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1.1. Педагогіка як наука. Основні категорії педагогічної науки. Освітні дослідження, їх значення для розвитку освіти. Методи науково-педагогічних досліджень.

Визначення сутності педагогіки в системі гуманітарних наук. Об'єктивні соціально-економічні передумови виникнення й розвитку педагогічної теорії. Об'єкт, предмет педагогіки. Функції педагогіки: фундаментальна та прикладна, рівні їхньої реалізації.

Основні категорії педагогічної науки: виховання, освіта та навчання.

Освітні дослідження, їх значення для розвитку освіти. Методологія педагогічної науки, її рівні. Класифікація методів педагогічних досліджень.

Тема 1.2. Розвиток особистості як педагогічна проблема. Цілісний педагогічний процес – основний фактор всебічного розвитку особистості дитини.

Розвиток особистості як педагогічна проблема. Процес розвитку особистості учня, його рушійні сили та закономірності. Зовнішні та внутрішні фактори розвитку особистості учня. Соціальна адаптація й соціалізація особистості учня.

Поняття мети виховання, її соціальна зумовленість. Трактатування мети виховання в найважливіших директивних документах: законі України «Про освіту» (2017), «Про повну загальну середню освіту» (2020).

Педагогічний процес як система. Цілісність педагогічного процесу. Закономірності педагогічного процесу. Етапи педагогічного процесу.

Тема 1.3. Особистість педагога та її вплив на формування особистості учня. Вікові та індивідуальні особливості розвитку і формування школярів та їх урахування педагогами.

Суспільна місія педагога. Функції педагога та їх сутність. Проблема професійної придатності вчителя і його готовності до виконання професійної діяльності. Основні групи педагогічних здібностей. Професійні якості, необхідні педагогові. Особистісні якості педагога – невід'ємна частина професійної діяльності педагога.

Характеристика індивідуальних і вікових особливостей підлітків-школярів та старших школярів. Особистий приклад педагога. Авторитет педагога. Педагогічний такт. Педагогічна комунікація.

Тема 2.1. Освітній процес як складова цілісного педагогічного процесу. Види і сучасні концепції навчання. Державний стандарт базової середньої освіти.

Дидактика як теорія навчання й освіти. Становлення гуманістичної й особистісно зорієнтованої парадигми навчання й освіти в педагогічній науці. Визначення сутності навчання та його особистісно-орієнтованого змісту. Основні характеристики особистісно-орієнтованого навчання. Процес навчання як цілісна система, його двосторонній характер, гносеологічна і психологічна основи навчання, структурні елементи навчання: мета, завдання, зміст, методи, засоби, форми організації навчання, його результати. Структура діяльності вчителя в навчальному процесі; навчання – як система пізнавальних дій учнів, спрямованих на вирішення завдань навчання; структура процесу засвоєння навчальної інформації; різні підходи до його організації.

Характеристика пояснювально-ілюстративного навчання, його переваги та недоліки. Сутність проблемного навчання, організація діяльності учнів у проблемній ситуації та шляхи її вирішення. Особливості взаємодії вчителя й учнів у системі програмованого навчання та навчання з використанням комп'ютера. Специфічні особливості, виховні та розвиваючі можливості діалогічного й ігрового навчання. Характеристика індивідуального та диференційованого навчання.

Сучасні освітні технології: визначення поняття «технології», його відмінність від «методики навчання». Характеристика різних видів технологій навчання: проектна технологія навчання; технологія групової навчальної діяльності школярів; інтерактивні технології навчання; ігрові технології навчання; технологія навчання як дослідження.

Поняття «Державного стандарту загальної середньої освіти». Державні вимоги до рівня засвоєння змісту середньої освіти за ступенями навчання. Документи, що розробляються на основі Державних стандартів: Базовий навчальний план, Типові освітні програми, Типові навчальні плани, Модельні навчальні програми, Освітня програма, Робочий навчальний план. Навчальні програми, підручники та навчально-методичні посібники, рекомендовані МОН.

Тема 2.2. Закономірності, принципи і правила навчання. Методи і засоби навчання в школі. Форми організації навчального процесу в школі. Активні форми організації навчання.

Закопи та закономірності процесу навчання: принципи педагогічної діяльності як прояв дії об'єктивних законів і закономірностей дидактичного процесу; характеристика принципів навчання, шляхи їхньої реалізації в навчальному процесі, вимоги до них. Принципи й правила навчання, їх взаємодія в педагогічному процесі. Принцип гуманізації навчального процесу в сучасній школі. Принципи і правила навчання як умови самосвідомості й самопізнання учнями сучасного світу.

Поняття: метод і прийом навчання. Різні підходи до класифікації методів навчання. Методи організації навчально-пізнавальної діяльності школярів. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності. Характеристика методів контролю й самоконтролю ефективності навчально-пізнавальної діяльності. Шляхи посилення освітніх, виховних, розвиваючих функцій методів навчання. Вибір методів навчання. Методичний арсенал учителя. Методики учителя як узагальнена характеристика його індивідуального стилю викладання.

Засоби навчання. Класифікація й характеристика засобів навчання. Комп'ютер як засіб навчання. Поняття та функції дидактичних засобів. Класифікація дидактичних засобів. Візуальні засоби навчання. Аудіальні засоби навчання. Аудіовізуальні засоби навчання. Дидактичні засоби в боротьбі із невдачами в навчальній роботі. Вимоги до сучасного шкільного підручника. Методика використання дидактичних засобів на уроках.

Поняття про форми організації навчання: індивідуальні, фронтальні, групові, колективні форми організації навчання. Поняття «система навчання». Характеристика класно-урочної й кредитно-модульної систем навчання. Системи індивідуального, індивідуалізованого, взаємного, масового навчання і їхній розвиток у дидактиці. Можливість реалізації систем навчання в сучасній школі. Тенденція розвитку й удосконалення форм навчання. Поняття «активні форми організації навчального процесу». Різновиди активних форм організації навчального процесу: ділова гра, комунікативний тренінг, диспут, бесіда за «круглим столом», олімпіада, конкурс, виставка учнівської технічної та художньої творчості. Різниця між активними та традиційними формами навчання. Контроль результатів навчання з використанням активних форм навчання.

Тема 2.3. Діагностика й оцінка результатів навчально-пізнавальної діяльності учнів. Перевірка й оцінка знань учнів. Компетентність як показник якості освіти.

Сутність поняття «діагностика». Контроль, перевірка, оцінювання як складові дидактичного діагностування. Мета, завдання дидактичного діагностування. Контроль успішності учнів. Принципи діагностування та контролювання успішності учнів. Складові контролю. Функції, види контролю й оцінки навчальних досягнень. Методи контролю. Рейтингова система контролю й оцінки знань; модульний контроль і критерії оцінки знань учнів. Нові форми контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів: тестові завдання та освітні портфоліо.

Сутність «перевірки» знань учнів. Мета та завдання перевірки знань учнів. Оцінювання, як процес і оцінка, як результат перевірки якості знань учнів. Оцінювання в школі. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Рівні навчальних досягнень учнів та їх характеристика. Тематичне та підсумкове оцінювання, як обов'язкові види оцінювання. Різні види тематичної атестації. Семестрова атестація. Уміння вчитися як ключова компетентність. Сутність і структура уміння вчитися. Формування структурних компонентів уміння вчитися.

Тема 2.4. Сутність, закономірності, принципи процесу виховання. Зміст та напрями виховання особистості школярів

Теорія виховання як розділ педагогіки. Поняття «зміст виховання». Рушійні сили процесу виховання. Основні характеристики виховного процесу.

Педагогічні закономірності виховання, що відображають наукову картину виховного процесу: формування активності дитини; дотримання пропорційного співвідношення зусиль вихованця і педагога в спільній діяльності; внутрішнє ставлення дитини до об'єктів діяльності; створення ситуації успіху; прихований «характер» виховних впливів; реалізація актуальних потреб учнів як зміст виховної діяльності; цілісність виховних впливів на особистість у процесі виховання.

Принципи виховання. Співвідношення закономірностей і принципів виховання. Специфіка принципів виховання. Характеристика основних принципів виховання; суспільна спрямованість виховання; зв'язок виховання з життям, виховання в праці, орієнтація на потреби вихованців; виховання в колективі, поєднання педагогічного керівництва з ініціативою й самостійністю учнів, сприйняття дитини як цінності, опора на позитивне, гуманізація виховання, особистісний підхід, єдність виховних впливів і ін. Єдність і взаємозв'язок принципів виховання в педагогічному процесі.

Поняття «зміст виховання». Основні напрями в реформуванні змісту національного виховання. Системний підхід у структуруванні змісту національного виховання. Моральне виховання – найважливіше завдання школи й основа змісту виховання. Напрями виховання особистості учнів: формування наукового світогляду, основ моральної культури, розумової культури, естетичної, екологічної, фізичної та трудової культури учнів.

Тема 2.5. Загальні методи, засоби і форми процесу виховання. Оптимальний вибір методів і засобів виховання у практиці роботи педагога.

Основні форми виховання в сучасній школі. Сутність поняття «форма виховання». Загальна характеристика форм виховної роботи. Поняття про методи і прийоми виховання. Вибір методів виховання, залежність методів від мети, змісту, умов виховання, вікових та індивідуальних особливостей учнів, рівня розвитку колективу. Система загальних методів виховання, їх класифікація. Різні підходи до класифікації методів виховання.

Методи формування свідомості особистості: бесіда, лекція, диспут, метод прикладу. Методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки. Методи вправ, привчання. Педагогічна вимога, її види. Суспільна думка як форма колективної вимоги. Метод доручень. Створення виховних ситуацій.

Методи стимулювання поведінки і діяльності. Методи схвалення (заохочення) і осуду (покарання). Змагання - метод спрямування природної потреби школярів у суперництві та пріоритетності, засвоєнні досвіду суспільної поведінки. Основні вимоги до його використання. Методи контролю, самоконтролю та самооцінки у вихованні.

Поняття про засоби виховання. Різноманіття засобів виховання. Характеристика засобів виховання. Оптимальний вибір методів та засобів виховання, їх залежність від мети, змісту, умов виховання, вікових та індивідуальних особливостей учнів, рівня розвитку колективу. Умови ефективного використання різних методів та засобів виховання.

Тема 2.6. Сутність та принципи превентивної педагогічної діяльності, попередження шкільного булінгу. Профорієнтаційна робота зі школярами

Конвенція «Про права дитини» як законодавча і моральна основа взаємин дорослих та дітей.

Сутність і специфічні особливості превентивних дій педагога в освітньому процесі. Поняття «булінг», його зміст. Ознаки шкільного булінгу, його основні форми. Превентивні заходи з попередження шкільного булінгу.

Профорієнтаційна робота зі школярами.

Тема 3.1. Технологічний підхід в освіті. Педагогічні технології у базовій середній освіті

Генезис поняття «освітня технологія» Історичні аспекти виникнення технології як алгоритму діяльності. Історія проникнення поняття технології в освітній процес. Основні відмінності освітньої і виробничої технологій. Основні підходи до тлумачення поняття «освітня технологія» Освітня технологія як новітній засіб навчання, як педагогічна система, як сукупність дій (система дій) чи діяльність, як проект (модель) освітнього процесу, як галузь науки або педагогічного знання. Змістовий зв'язок понять «освітні технології», «педагогічні технології», «технології навчання (дидактичні технології)/ виховання/ управління навчальним процесом».

Класифікація педагогічних технологій: освітні технології, що базуються на особливостях особистісної орієнтації педагогічного процесу (Технології педагогічної підтримки і супроводу індивідуальної траєкторії розвитку і саморозвитку особистості здобувача освіти. Технологія педагогічного супроводу обдарованої молоді. Здоров'язбережувальні освітні технології у навчальному закладі); освітні технології, спрямовані на активізацію та інтенсифікацію діяльності здобувачів освіти (Ігрові технології, проектні технології, проблемне навчання, інтерактивне навчання. Професійно-спрямовані технології навчання. Кейс-технологія, портфоліо, дослідницькі технології, технологія проектування освітнього середовища вищого навчального закладу, технології моделювання професійної діяльності фахівця); освітні технології, що визначаються ефективністю управління та організацією навчального процесу (Програмоване і модульне навчання. Технології дистанційного навчання, самоосвіти, розв'язання педагогічних задач і проблем, технологія професійного портфоліо); інформаційно-комунікаційні освітні технології в умовах інформатизації освітнього середовища.

Тема 3.2. Технології інтерактивного навчання

Потреба в інтерактивному навчанні в Україні. Сучасні підходи до організації навчання. Поняття «інтеракція», інтерактивні технології». Суть інтерактивності в процесі навчання.

Планування інтерактивних занять. Типи інтерактивних технологій. Технологія кооперативного навчання. Технологія колективно-групового навчання. Технологія ситуативного моделювання. Технології опрацювання дискусійних питань. Особливості інтерактивного уроку.

Тема 3.3. Технології ігрового навчання

Поняття «гра», «ігрові технології». Різноманітність ігрових технологій: театралізовані, ділові, рольові, комп'ютерні ігри, імітаційні вправи, ігрове проектування та інше. Класифікація педагогічних ігор: за характером дії, за характером педагогічного процесу, за ігровою методикою, за предметним середовищем, за ігровим середовищем. Організація та проведення форум-театру. Організація та проведення конкурсу. Організація та проведення флешмобу. Організація та проведення квесту. Станційний експрес.

Тема 3.4. Технології проєктного навчання

Історія виникнення технології. Концептуальні положення. Мета і завдання навчального проєктування. Зміст проєктної технології: вимоги до організації проєктів, типи проєктів. Алгоритм роботи над проєктом.

Тема 3.5. Інформаційно-комунікаційні та віртуальні технології навчання

Поняття і визначення інформаційних технологій. Інформаційно-комунікаційні технології у сучасному навчальному закладі. Навички 21 століття. Застосування ІКТ для моніторингу результатів навчальної діяльності учнів: створення тестів, аудіо- та відеоматеріалів. Використання Web- технологій у навчальному процесі. Використання сучасного програмного забезпечення для організації і підтримки навчального процесу із застосуванням ІКТ Інтернет-можливості для розвитку дітей: Інтернет та електронна пошта; текстові редактори та табличні процесори; створення презентацій Інтернет-загрози для дітей. Виховання культури та безпечної поведінки користувача Інтернету. Майстерність педагога щодо формування у дітей компетенцій безпечного користування ресурсами мережі Інтернет. Віртуальні (хмарні) технології. Хмарний сервіс Office 365. Типи хмар.

Тема 4.1. Загальні основи управління. Принципи управління освітою і освітнім закладом. Система загальної середньої освіти та її нормативно-правове забезпечення. Підвищення кваліфікації та сертифікація педагогічних працівників.

Поняття про управління. Наукові основи управління. Принципи управління освітою. Основні функції управління.

Система освіти в Україні та її складові. Питання управління освітою в Законі України «Про освіту».

Концептуальні засади реформування середньої освіти «Нова українська школа». Світові процеси модернізації освіти.

Система загальної середньої освіти та її нормативно-правове забезпечення. Підвищення кваліфікації та сертифікація педагогічних працівників.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	З.М. I.		З.М. II.		З.М. III.		ЗМ IV	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів						
Відвідування лекцій	1	3	3	9	9	7	7	1	1
Відвідування семінарських занять	1	3	3	5	5	2	2	1	1
Відвідування практичних занять	1	3	3	5	5	3	3		
Робота на семінарському занятті	10	3	30	5	50	2	20	1	10
Робота на практичному занятті	10	3	30	5	50	3	30		
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10		
Виконання модульної роботи	25	2	50	2	50	2	50		
Разом		-	129	-	179	-	122	-	12
Максимальна кількість балів: 442(*353)									
Розрахунок коефіцієнта: 7,36 (* 5,89)									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль I.

1. Підготуйте есе на одну із запропонованих тем:

- Освіта як суспільне явище.
- Професійна культура сучасного вчителя.
- Дослідницька діяльність сучасного вчителя.

2. Опрацюйте одну із запропонованих статей та складіть *summary* (Педагогіка: хрестоматія / Уклад. А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. - К. : "Знання-Прес", 2003. - 700 с. - (Навчально-методичний комплекс з педагогіки):

- Коменський, Я. А. Велика дидактика / Я. А. Коменский. - С .189-196
- Каптерев, П. Ф. Педагогический процесс / П. Ф. Каптерев. - С .129-135
- Підласий, І. П. Правила реалізації принципів навчання / І. П. Підласий. - С .253-264
- Водовозов, В. І. Бесіди і наочне навчання / В. І. Водовозов. - С .291-295

Змістовий модуль II.

1. Підготуйте есе на одну із запропонованих тем:

- Суб'єктність дитини як мета сучасного виховання.
- Взаємодія школи і сім'ї у вихованні дітей.
- Патріотичне виховання учнів ЗЗСО в умовах воєнного часу.
- Формування в учнів світоглядних цінностей в умовах викликів військового часу.
- Формування емоційного інтелекту учнів в освітньому середовищі ЗЗСО.
- Педагогічні умови формування в учнів умінь вчитися впродовж життя.

2. *Опрацюйте одну із запропонованих статей та складіть summary (Педагогіка: хрестоматія / Уклад. А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. - К. : "Знання-Прес", 2003. - 700 с. - (Навчально-методичний комплекс з педагогіки):*

Макаренко, А. С. Деякі висновки з мого педагогічного досвіду / А. С. Макаренко. С .45-50
Сухомлинський, В. О. Проблеми виховання всебічно розвинутої особистості / В. О. Сухомлинський. - С

.50-54

Сухомлинський, В. О. Як виховати справжню людину / В. О. Сухомлинський. - С .54-58

Сухомлинський, В. О. Сто порад учителю / В. О. Сухомлинський. - С .58-63

Сухомлинський, В. О. Залежить тільки від вас (лист завітравньому вчителю). С .82-85

Сухомлинський, В. О. Як любити дітей / В. О. Сухомлинський. - С .85-87

Макаренко, А. С. Методика шкільного виховання / А. С. Макаренко. - С .375-386

Сухомлинський, В. О. Як виховати справжню людину / В. О. Сухомлинський. - С .386-400

Сухомлинський, В. О. Слово вчителя в моральному вихованні. С. 400-406

Сухомлинський, В. О. Методика виховання колективу / В. О. Сухомлинський. - С .425-450

Макаренко, А. С. Книга для батьків / А. С. Макаренко. - С .645-673

Змістовий модуль III.

1. *Підготуйте есе на одну із запропонованих тем:*

- Сучасні моделі освіти.
- Екосистема сучасної освіти.
- Школа - освітня система, що розвивається чи анахронізм?.

2. *Опрацюйте одну із запропонованих статей та складіть summary (Педагогіка: хрестоматія / Уклад. А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. - К. : "Знання-Прес", 2003. - 700 с. - (Навчально-методичний комплекс з педагогіки):*

Ушинський, К. Д. Три елементи школи / К. Д. Ушинський. - С .683

Сухомлинський, В. О. Розмова з молодим директором / В. О. Сухомлинський. - С .686-700

Сухомлинський, В.О. Павлівська середня школа / В.О.Сухомлинський. - С . 589-593

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Своєчасність виконання роботи	1
2.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
3.	Різноманітність використаних джерел	2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань студентів здійснюється після вивчення кожного блоку теоретичних знань дистанційно (у системі Moodle) в письмовій (тестовій) формі й передбачає виконання тестових завдань різного типу.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Умови допуску: активна робота на семінарських та практичних заняттях, виконання усіх завдань до самостійної роботи, успішне виконання усіх модульних контрольних робіт (не нижче 15 балів за кожну роботу)

Форма проведення: комп'ютерне тестування (у системі Moodle).

Тривалість проведення: 90 хвилин.

Максимальна кількість балів: 40 балів.

Критерії оцінювання: Тестове опитування включає 40 теоретичних запитань, які відображають тематику дисципліни. Максимальна оцінка за кожне тестове запитання – 1 бал.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Предмет та основні завдання педагогіки. Основні категорії педагогіки.
2. Особливості педагогічної діяльності. Вимоги до особистості педагога.
3. Загальна характеристика педагогічного процесу, завдання і основні компоненти.
4. Методи науково-педагогічних досліджень
5. Предмет і функції дидактики. Становлення дидактики як науки.
6. Сутність процесу навчання.
7. Закони, принципи й правила навчання.
8. Компетентнісний підхід як чинник модернізації навчального процесу.
9. Диференціація та індивідуалізація навчання.
10. Основні поняття контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів.
11. Нові форми контролю й оцінювання навчальних досягнень учнів.
12. Сутність і структура уміння вчитися.
13. Вікова та індивідуальна характеристика учнів як суб'єктів учіння.
14. Формування структурних компонентів уміння вчитися.
15. Сутність і функції методів навчання. Класифікація методів навчання.
16. Технологія особистісно-орієнтованого навчання
17. Технологія групової навчальної діяльності школярів
18. Технологія розвивального навчання
19. Технологія формування творчої особистості
20. Технологія навчання як дослідження
21. Інтерактивні методи та прийоми навчання.
22. Проектна діяльність як метод навчання й розвитку.
23. Ігрова діяльність як метод навчання й розвитку.
24. Методи формування в учнів досвіду пошукової діяльності.
25. Засоби навчання й навчальне обладнання.
26. Поняття «сучасний урок». Класифікація уроків.
27. Алгоритм підготовки вчителя до проведення уроку.
28. Структура комбінованого уроку: базова й варіативні моделі.
29. Дидактичні особливості інтегрованих уроків.
30. Види домашніх завдань і способи їх перевірки.
31. Актуальні проблеми розвитку сучасної шкільної освіти.
32. Основні напрями розвитку сучасної освіти.
33. Особливості змісту освіти. Нормативне забезпечення реалізації змісту освіти
34. Державний стандарт загальної середньої освіти.
35. Компетентність як показник якості освіти.
36. Закономірності та принципи виховання.
37. Основні орієнтири виховання в сучасних закладах загальної середньої освіти
38. Характеристика засобів виховання.
39. Форми організації виховання учнів.
40. Традиційні методи виховання в педагогіці, їх класифікація та характеристика.

41. Технології сучасного виховного процесу.
42. Фізичний, соціальний, духовний розвиток учнів.
43. Інтелектуальний розвиток особистості учня.
44. Формування в учнів основ наукового світогляду.
45. Поняття про систему освіти. Мета та основні принципи освіти.
46. Система освіти України та її структура.
47. Зміст державно-громадського управління освітою.
48. Загальні основи управління. Принципи управління освітою і освітнім закладом.
49. Органи управління освітою і школою: державні і громадські.
50. Підвищення кваліфікації і атестація педагогічних працівників.

6.6. Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX, F	1-59 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним проходженням дисципліни – досить низький рівень знань/умінь/навичок, що вимагає повторного проходження дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Семестр	III семестр									4 семестр						
	Змістовий модуль I.			Змістовий модуль II.						Змістовий модуль III.				Змістовий модуль 4		
Лекція	Тема 1.1.	Тема 1.2.	Тема 1.3.	Тема 2.1.	Тема 2.2.	Тема 2.3.	Тема 2.4.	Тема 2.5.	Тема 2.6.	Тема 3.1.	Тема 3.2.	Тема 3.3.	Тема 3.4.	Тема 3.5	Тема 4.1	
Бали	1	1	1	2	2	1	21	2	1	21	2	2	1	1	1	
Семінар	№1	№2	№3	№4	№5	№6	№7		№8	№9				№10	№11	
Бали	11	11	11	11	11	11	11		11	11				11	11	
Практичні	№1	№2	№3	№4	№5	№6	№7	№8			№9	№10	№11			
Бали	11	11	11	11	11	11	11	11			11	11	11			
Самостійна робота (бали)	№ 1.1.+ №1.2. (10)			№2.1 (5)			№ 2.2. (5)		№ 3.1.+№3.2. (10)							
Поточний контроль (бали)	МК №1 ,2 (50)			МК № 3,4 (50)						МК № 5 ,6 (50)						
Семестровий контроль (бали)	Іспит (40)															

8. Рекомендовані джерела *Основна (базова)*

Основна:

1. Козловський Ю.М., Дольнікова Л.В. Педагогіка. Львів : «Львівська політехніка», 2020. 372 с.
2. Михалюк А.М. Педагогіка : інтерактивний контент : навчально-методичний посібник. Видання друге, доповнене. Київ : Видавництво «Каравела», 2024. 256 с
3. Педагогіка (у логічно-структурних схемах та таблицях) : навчальний посібник / уклад. А. А. Марушкевич, Є.С.Спіцин, Н.В.Кошечко. К.: ЦП «Компринт», 2020. 91 с.
4. Професійний стандарт вчителя нового покоління / уклад. Н. Авшенюк, І. Андросук, Л. Гриневич. К. : Міжнародний фонд «Відродження», 2020. 69 с.
5. Сікорський П. Нова педагогіка. Львів : «Львівська політехніка», 2021. 327 с.
6. Суліма Є.М. Педагогіка: практикум : навчальний посібник / Є.С. Суліма, С.О. Деніжна, І.О. Петухова. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 531 с.
7. Суліма Є.М. Педагогіка: практикум : навчальний посібник / Є.С. Суліма, С.О. Деніжна, І.О. Петухова. Ірпінь : Університет ДФС України, 2021. 531 с.

Додаткова

8. Аймедов К. В. Загальна педагогіка та історія педагогіки : підручник / К. В. Аймедов, В. В. Бабієнко, В. А. Бабієнко, В. В. Сторож. К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 352 с.
9. Бондар В. І. Дидактика. К. : Либідь, 2005. 264 с.
10. Закон України «Про повну загальну середню освіту» URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text> (дата звернення : 01.09.2022).
11. Концепція національно-патріотичного виховання дітей і молоді. URL: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/47154/ (дата звернення: 01.09.2022).
12. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року від 14.12.2016 № 988-р. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934> (дата звернення: 01.09.2022).
13. Кухаренко В. М. Тьютор дистанційного та змішаного навчання : посібник. К. : Міленіум, 2019. 307 с.
14. Леонтєва І.В. Желанова В.В. Готовність педагога до інноваційної діяльності: структура, критеріальний апарат, діагностичний інструментарій Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка (41(1)). с. 14-20. <https://pedosvita.kubg.edu.ua/index.php/journal/issue/view/33>
15. Леонтєва І.В. (та інші) Стійкість та адаптаційність вчителів та студентів під час війни в Україні Clinical and Preventive Medicine, 42 (4). с. 73-80. ISSN 3041-1521 <https://cp-medical.com/index.php/journal/article/view/579>
16. Нова українська школа : poradnik dla vchitelya / за заг. ред. Н. М. Бібік]. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
17. Нова українська школа : путівник для вчителя 5-6 класів. URL : https://roippo.org.ua/upload/iblock/afe/put_vnik-dlya-vchitelya-5_6_klas_v.pdf (дата звернення : 01.09.2022).
18. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення : 01.09.2022).
19. European Commission/EACEA/Eurydice, 2019. Digital Education at School in Europe. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

20. Konst Taru, Kairisto-Mertanen Liisa. Innovation pedagogy. Turku Universiti of Applied Sciences Oy, 2018. 86 p.

21. Mobile Learning in Higher Education in the Asia-Pacific Region. Springer, 2017. 39 p.

Додаткові ресурси

- Інституційний репозиторій КСУБГ: [Електрон. ресурс]. Режим доступу:

<https://elibrary.kubg.edu.ua/>

- ЕНК «Педагогіка і технології навчання» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=28804>)

- ЕНК «Педагогіка» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=28803>